

Konfliktmineraler och internationellt ansvarstagande

En studie av Dodd-Frank Act 1502 och dess påverkan på
stabiliteten i Demokratiska Republiken Kongo

Anna Höeg Karlsson
Lina Niklasson

Abstract

Tävlan om kontroll över utvinning av eftertraktade mineraler i DR Kongo har lett till blodiga strider med förödande konsekvenser för civilbefolkningen. Landet är idag mycket fattigt och instabilt trots stora naturrikedomar. Mineralerna används i tillverkningen av en mängd elektronikprodukter som återfinns över hela världen och det är hög tid att det internationella samfundet tar sitt ansvar. Den amerikanska lagstiftningen Dodd-Frank Act 1502 är speciellt framtagen för att kontrollera handeln med så kallade konfliktmineraler och vår undersökning ämnar utreda hur lagen har påverkat stabiliteten i DR Kongo. Genom en komparativ studie över tid har vi nått resultatet att Dodd-Frank Act 1502 inte har haft någon större positiv inverkan på stabiliteten i DR Kongo. Med hjälp av konstruktivistisk normteori förklarar vi orsakerna till resultatets utfall och diskuterar lagens potential som en internationell norm med syfte att reglera handel med konfliktmineraler vilket ämnar skapa stabilitet i DR Kongo.

Nyckelord: Konfliktmineraler, Dodd- Frank Act, DR Kongo, USA, normteori, stabilitet.

Förkortningar

BNP	Bruttonationalprodukt
BNP per capita	Bruttonationalprodukt per capit
DFA 1502	Dodd-Frank Wall Street Reform and Consumer Protection Act section 1502
DR Kongo	Demokratiska Republiken Kongo
EU	Europeiska Unionen
FN	Förenta Nationerna
IGO	Intergovernmental Organization
KPCS	Kimberly Process Certification Scheme
NGO	Non-governmental organisation
OECD	Organisation for Economic Co-operation and Development
UCDP	Uppsala Conflict Data Program

Innehållsförteckning

1	Inledning	5
1.1	Syfte.....	6
2	Teori och tidigare forskning	8
2.1	Tidigare forskning	8
2.2	Konstruktivistisk normteori.....	10
3	Forskningsdesign och metod	15
3.1	Metod.....	15
3.2	Material och källkritik	15
4	Empiri	17
4.1	Data.....	17
4.2	Dodd- Frank Act 1502	19
4.3	Situationen i DR Kongo	21
4.4	Resultat	21
5	Analys.....	23
5.1	Norm emergence.....	23
5.2	Norm cascade	25
5.3	Internalization.....	27
6	Diskussion	28
7	Referenser	31

1 Inledning

Många av de elektroniska produkterna vi använder varje dag såsom mobiltelefoner, datorer och annan hemelektronik innehåller flera olika mineraler som är nödvändiga för elektronikens funktion. Vilka dessa mineraler är och vart de kommer ifrån är säkerligen inget gemene man ägnar någon större tanke åt. Men faktum är att det finns en betydande risk att dina hemelektroniska produkter innehåller mineraler som kommer ifrån DR Kongo och att du därmed bidrar till finansieringen av våldsamma rebellgrupper som livnär sig på illegal gruvnäring i landet. De enorma mineralresurserna som i synnerhet finns i östra DR Kongo, där konflikten också är som mest utbredd, finns flera olika militanta organisationer representerade och styr över olika mineralrika områden som de använder för att finansiera sina agendor.¹ I dessa områden som kontrolleras av våldsamma grupper lever, bor och arbetar civilbefolkning. Många som lever i dessa områden är beroende av den inkomst de får från sina arbeten i gruvorna vilket gör att de ofta faller offer för olika former av våld och utpressning. Konflikten har pågått i flera decennier och har än inte nått någon slutgiltig lösning och situationen i DR Kongo är således fortfarande väldigt instabil.²

Det internationella samfundet har sedan lång tid tillbaka varit medveten om problematiken med konfliktmineraler i DR Kongo men de åtgärder som tagits har framstått som relativt verkningslösa.³ För att situationen i DR Kongo ska stabiliseras måste det internationella samfundet och vi konsumenter ta vårt ansvar och inte handla med produkter innehållandes konfliktmineraler som stödjer våldsamma grupper och som gör att DR Kongo fortsätter att vara ett land som lider av stor instabilitet.

USA är ett av de länder som har tagit ett initiativ till en möjlig förändring gällande konfliktmineralerna i DR Kongo. 2010 skapades en ny lag kallad *Dodd-Frank*

¹ Veale, Emily. Is there blood on your hands- free device?: Examining legislative approaches to the conflict minerals problem in the Democratic Republic of Congo. *Cardozo Journal of International & Comparative Law* 21 no.2 (2013): 503-544. s. 504-505.

² De Koning, Ruben. Conflict minerals in the Democratic Republic of the Congo: Aligning trade and Security Interventions. *SIPRI policy paper* nr. 27 (2011). s. 2-4.

³Ibid. s. 1.

Wall Street Reform and Consumer Protection Act. Denna lag kom till som en konsekvens av finanskrisen 2008 och många av regleringarna i lagen gäller bank- och näringslivet men DFA 1502 är ett avsnitt med fokus på just handel med mineraler i DR Kongo där man har gjort ett försök att genom lagstiftning reglera handeln med konfliktmineraler från DR Kongo och smed förhoppningar om att påverka stabiliteten i landet.⁴

1.1 Syfte

Konflikter och instabilitet i ett område kan bero på många faktorer men just gällande konflikten i DR Kongo så är mineralerna som utvinns i gruvorna ett stort och betydande problem för stabiliteten i regionen. Milis-och rebellgrupper använder vinsterna som gruvnäringen frambringat för att finansiera sina agendor och gör att konflikten fortsätter att kräva nya offer. Finansieringen av dessa grupper är en mycket viktig faktor till att konflikten kan fortsätta och det gör att mineralerna som finns i DR Kongo till högvaluta vilket också leder till att civilbefolkningen befinner sig i en mycket svår situation. De tvingas att arbeta i gruvorna för att kunna försörja sina familjer men blir hela tiden offer för våldshandlingar, kränkningar och riskerar sina liv på grund av instabiliteten i området. Mineralerna betydelse för konflikten i DR Kongo har varit föremål för diskussion i bland annat FN och problematiken är välkänd men trots vetskapen om problemen så har man fortfarande inte kommit fram till en hållbar lösning för att öka stabiliteten i området. För att stabiliteten i DR Kongo ska förbättras måste internationella normer gällande handeln med konfliktmineraler skapas vilket skulle medföra att alla handelsparter skulle ha samma förutsättningar. En nationell norm har potential att utveckla en internationell norm vilket kan möjliggöra en positiv stabilitetsförändring. USA har med DFA 1502 gjort ett försök för att påverka handeln med mineraler ifrån DR Kongo genom lagstiftning. Syftet med uppsatsen är att undersöka om införandet av den amerikanska lagen Dodd- Frank Act 1502 har haft någon inverkan på stabiliteten i regionen. Genom att undersöka hur stabiliteten i regionen såg ut innan lagen trädde i kraft 2010 och hur utvecklingen har sett ut efter

⁴ Dodd-Frank Wall Street Reform and Consumer Protection Act. H. R. 4173.
http://www.cftc.gov/ucm/groups/public/@swaps/documents/file/hr4173_enrolledbill.pdf (Hämtad: 2014-12.15).

införandet av lagen kan vi se om lagen har haft någon positiv, negativ eller ingen inverkan alls på stabiliteten i DR Kongo.

Frågeställning:

Hur har Dodd- Frank Act 1502 påverkat stabiliteten i DR Kongo?

2 Teori och tidigare forskning

För att besvara och analysera vår frågeställning har vi valt att applicera konstruktivistisk normteori vilket ämnar att förklara normers uppkomst och implementering. En norm sätter standarden över vad som är ett önskvärt och lämpligt beteende av en aktörer med en given identitet.⁵ Enligt ett konstruktivistiskt perspektiv är det delade idéer, uppfattning och förväntningar som om vad som är ett lämpligt beteende det som skapar stabilitet, ordning och struktur.⁶ Vi kommer att använda Martha Finnemores och Kathryn Sikkinks modell gällande normers livscykel för att besvara vilken inverkan normbildande processer har på stabilitet. Livscykeln består av tre steg; 1) *norm emergence*, 2) *norm cascade* och 3) *internalization* vilka vi förklarar mer utförligt nedan.⁷

2.1 Tidigare forskning

Naturresurser och dess koppling till konflikt som har varit vida debatterat de senaste decennierna i form av konfliktdiamanter även kallat blodsdiamanter. Under början av 2000-talet togs de första initiativen till vad som några år senare ledde till *The Kimberley Process Certification Scheme* (KPCS). KPCS är ett initiativ av ett flertal stater, civilasamhället och den internationella diamantindustrin för att reglera handel med diamanter och stoppa den illegala handeln med diamanter som bidragit till militära konflikter i flera afrikanska länder. Certifieringssystemets medlemmar utgör cirka 90% av världens diamantindustri och delaktighet i KPCS är öppet för alla stater som är villiga och har möjlighet att uppfylla kraven.⁸ Albena P. Petrova har i en artikel från 2006 analyserat implementeringen och effektiviteten av KPCS i USA. Hennes resultat

⁵ Finnemore, Martha och Sikkink, Kathryn. International Norm Dynamics and Political Change. *International Organization* vol. 52 nr. 4 (1998): 887-917. s. 891.

⁶ Ibid. s. 894.

⁷ Ibid. s. 896.

⁸ Petrova, Albena P. The Implementation and Effectiveness of the Kimberly Process Certification Scheme in the United States. *The International Lawyer* vol. 40 nr. 4 (2006): 945-960. s. 946-947.

visar på misslyckande i implementeringen av regelbundna kontroller för import och export av diamanter samt brister i möjligheten att presentera korrekt statistik över handeln. KPCS sätter endast en minimistandard och har flera brister som t.ex. definitionen av konfliktdiamanter. Bristerna innebär att enskilda stater lämnas med stort godtyckligt ansvar och utan robust inhemsk lagstiftning fortskrider olaglig handel och därmed även konflikterna det genererar.⁹ Även om DFA 1502 skiljer sig från KPCS i flera avseenden så finns det mycket att lära av internationell normbildning gällande handel med naturresurser.

Det finns potential i DFA 1502 men det finns vissa fallgropar med implementeringen av lagen. För att lagen inte bara ska bli ett verkningslöst svar på ett problem som har uppdragats internationellt och inrikes måste implementeringen av lagen ske med trovärdighet och faktiskt vara genomförbar. Om så inte blir lagen bara en fin fasad men i själva verket totalt verkningslös. Det krävs ett stort samarbete mellan flera olika instanser såsom USA, det internationella samfundet, angränsande länder och DR Kongo själva. Problemet med konfliktmineralerna i DR Kongo stoppas inte genom att amerikanska börsnoterade företag är skyldiga att redovisa vart mineraler de handlar med kommer ifrån utan problemet går djupare än så och en djupare insikt i problemet kan öka chanserna för att uppnå stabilitet i området. Avsaknaden av hållbar infrastruktur är ett av de stora problemen som måste behandlas i relation till lagstiftningar DFA 1502, det räcker inte med att avvärja våldsamma grupper och stoppa all handel av mineraler utan ett totalt handelstopp kan få motsatt effekt för ett land som DR Kongo. Att erkänna sitt ansvar genom en lagstiftning är ett steg i rätt riktning fast målet ännu inte är uppnått.¹⁰ Professor David.C.W Wagner anser att DFA 1502 inte kommer till sin fulla rätt på grund av två betydande faktorer; den första är att genomförbarheten av implementeringen av lagen inte har tagit säkerhetssituationen i DR Kongo i beaktande och att implementeringen har gått för fort. Den andra är att man möjliggöra för ett handelsembargo gällande mineraler i DR Kongo vilket kommer att straffa många av dem man ämnar att skydda. Genom att införa ett handelstopp av mineraler blir många människors enda inkomstkälla i de hårdast drabbade områdena strypta vilket kommer

⁹ Finnemore, Martha och Sikkink, Kathryn. *International Norm Dynamics and Political Change*. s. 960.

¹⁰Wagner, David C. W. *Breaking the Nexus between Armed Conflict and Consumer Products: Where's the App for That*. *Temple International & Comparative Law Journal* 26 no. 1 (2012): 103-142. s. 140-141.

att göra situationen för de människorna oerhört problematisk och lagen väldigt kontraproduktiv.¹¹

2.2 Konstruktivistisk normteori

Steg 1 i normers livscykel benämner Finnemore och Sikkink som *norm emergence* vilket refererar till skapandet av normer. De identifierar två element som extra viktiga för framgångsrikt normbyggande; normentreprenörer och organisationsplattformar från vilka entreprenörerna agerar från. Normentreprenörer är agenter som aktivt bygger normer utifrån deras starka uppfattning om vad som är lämpligt och önskvärt beteende i deras samhälle. De är högst väsentliga för *norm emergence* då de påkallar uppmärksamhet för frågor och till och med skapar frågor genom ett dramatiskt språkbruk. Denna företeelse kallas även *framing* och skapandet av kognitiva ramar är en nödvändig komponent för normentreprenörers politiska strategi. När framgångsrikt producerade kognitiva ramar överensstämmer med den bredare allmänhetens förståelse har ett nytt sätt att tala om och förstå problemet antagits. När entreprenörer konstruerar nya normer ställs de inför redan existerande normer och måste således konkurrera med andra normer och föreställningar om vad som är önskvärt. Ansträngningar för att främja nya normer sker inom existerande ramar av lämplighet som definieras av redan fastställda normer. För att utmana rådande ramar av lämplighet kan normentreprenörer vara tvungna att vara uttryckligt opassande och använda extrema metoder. Medvetet opassande handlingar kan fungera som starka verktyg för att sända budskap och påkalla uppmärksamhet för ett problem men är samtidigt problematiskt då det är just olämplighet som bestrids.¹²

Normentreprenörer motiveras framförallt av altruism, empati och idémässigt engagemang. Altruism innebär att aktörer vidtar åtgärder som gynnar en annan även om det kan komma att skada den egna aktörens välbefinnande. Empati förekommer då aktörer har förmågan att medverka i en annans känslor. En empatisk interdependens kan skapas vilket innebär att aktörer intresseras sig andras välbefinnande även om det inte

¹¹ Wagner, David C. W. Breaking the Nexus between Armed Conflict and Consumer Products: Where's the App for That. s. 104.

¹² Finnemore & Sikkink. International Norm Dynamics and Political Change. s. 896-897.

kommer att leda till eget ökat materiellt välstånd eller säkerhet. Idémässigt engagemang är en främsta motivationen för entreprenörer när de stödjer normer eftersom de tror på de värderingar och ideal som uttrycks i normen.¹³

För att normentreprenörer ska kunna sprida normer på internationell nivå krävs det någon form av organisationsplattform. Dessa plattformar kan vara NGOs, vilka är speciellt skapade för att stödja en viss norm och som blir en del av större transnationella organisationer som till exempel stödjer mänskliga rättigheter eller miljöfrågor.

Entreprenörerna arbetar för internationella organisationer som har andra syften än att bara stödja en specifik norm och deras andra agendor kan kraftigt påverka normens innehåll. Användandet av expertis och information för att förändra beteenden hos andra aktörer har en betydande roll för moderna organisationer och är en viktig källa till inflytande för internationella organisationer. Att skapa expertis genom att utbilda tjänstemän inom organisationen har visat sig kunna blockera eller hjälpa främjandet av nya normer.

Normentreprenörer och organisationer de residerar behöver vanligtvis säkra support från statliga aktörer som stödjer deras norm och gör normsocialisering till en del av deras agenda. Stora internationella organisationer som t.ex. FN kan ha möjlighet att övertyga svaga länder under utveckling genom resurser och inflytande att konvertera till deras normer. NGOs och IGOs som hanterar starka stater har oftast inte möjlighet att få stater att stödja deras norm genom tvingade medel utan de måste använda övertalande medel. Detta betyder att de tar något som anses naturligt och lämpligt och omvandlar det till något som uppfattas som fel och olämpligt för att utmana huruvida beteendet är bra och förtjänar beröm. Organisationsnätverk erbjuder information och tillgång till viktig publik för informationen, detta speciellt genom beslutsfattare och media.¹⁴

För att en norm ska kunna lämna steg 1 och äntra steg 2 krävs det att normen institutionaliseras i internationella regler och organisationer. Institutionaliserande bidrar kraftigt till möjligheten till *norm cascade* genom att det förtydligar normens innebörd och vad som utgör en kränkning av den. Det är inte en nödvändighet att institutionaliserande sker innan steg 2 utan kan även följa initieringen av *norm cascade*.

Då normentreprenörer har lyckats att övertyga en kritisk massa av stater att stödja införandet av en ny norm och bli normledare så når normen vad Finnemore och Sikkink kallar *tipping point*. Vad som utgör en kritisk massa som leder till att en norm

¹³ Finnemore & Sikkink. *International Norm Dynamics and Political Change*. s. 898.

¹⁴ *Ibid.* s. 899-900.

accepteras är svårt att definiera då stater har olika stor normativ styrka och inverkan. Men empirisk data över bland annat förbud mot landminor visar att när en tredje del av världens stater antar en norm når den *tipping point* och norm *cascade* inträffar. Vilka stater som antar normen är högst väsentligt för utgången då vissa stater har avgörande betydelse för att normen ska nå *tipping point*. En kritisk stat är en stat som utan antagande av normen riskerar äventyra att normens mål förverkligas. Stater som i dagsläget handlar med de mineraler som definieras som konfliktmineraler utgör således en kritisk stat medan medhåll från stater som inte bedriver handel inte är lika väsentliga som normledare. Dock kan en stat även vara kritisk på grund av att de har en särskild moralisk status och således stort inflytande på omvärlden.¹⁵

Efter att normbildningen har passerat *tipping point* så sker det ett fokusskifte för normens fortsatta utveckling. Efter att ha haft ett inomstatligt fokus så förflyttas det ut till det internationella rummet eftersom normen redan har fått en stark inomstatlig förankring så förflyttas fokuset för att öka normens inflytande på ett internationellt plan.¹⁶ Aktörerna i detta steg är stater, internationella organisationer och nätverk. I steg 2 använder man sig av internationell socialisering och med det menar Finnemore och Sikkink att man försöker få normbrytare till att bli normföljare. De tar upp processer som man använder för att få stater att ändra sina åsikter gällande en norm och att istället för att bryta mot den få dem att bli förespråkare. Detta kan göras på flera olika sätt men det som lyfts fram är att spela på staters tävlan gentemot varandra för den egna staten ska lyftas fram som den bästa/duktiga. Uppskattning använder man sig av för att visa stater att förändringar som gör enligt normen man vill få igenom och man använder sig också av hån mot de stater som avviker mot normen för att visa att de är utanför gemenskapen.¹⁷ Användandet av staters stolthet för att få dem att engagera sig och stödja normbildningar så att de ska få så många anhängare att de blir en internationellt antagen. Detta innebär att den diplomatisk uppskattning för de som följer normbildningens rekommendationer belönas därefter eller om en stat är av motsatt åsikt så kan de drabbas av sanktioner. Inom detta område verkar de internationella organisationerna och nätverken som påverkar stater tillförmån för normer som anses gynna exempelvis mänskliga rättigheter och rättvisefrågor. De använder sig av redskap

¹⁵ Finnemore & Sikkink. *International Norm Dynamics and Political Change*. s. 901.

¹⁶ *Ibid.* s. 902.

¹⁷ *Ibid.* s. 902.

som olika typer av sanktioner som att ställa stater i dålig dager och lyfta fram dem som gör något för de frågor som de anser bör hanteras på ett annat sätt och sätter därmed press på stater att exempelvis ratificera konventioner. Att stater förlikar sig med tanken att gå med på sådana krav anser Finnemore och Sikkink vara för att de flesta länder identifierar sig som aktiva och delaktiga aktörer på den internationella arenan. För att fortsätta att vara det så krävs det att de anpassar efter nya normer som de måste anta och rätta sig efter för att kunna fortsätta att kunna identifiera sig som accepterad internationell aktör.¹⁸ Önskan om att vara en respekterad och aktad aktör på det internationella planet medför att stater påverkas av känslor som frambringas när man blir antingen anklagad och straffad för att bete sig i enlighet med internationella normer eller att man istället blir uppskattad och belönad för att man gör det.¹⁹

När normbildandet har överkommit de två första stegen och kommer till steg 3, *internalization*, innebär det att normen har kommit så långt att den har blivit allmänt accepterad och tagen för given. Detta kan både vara till fördel men även till en nackdel för normens utveckling, vara mycket kraftfull för att ett "positivt" beteende inte ifrågasätts utan bara görs men den kan också vara svår att urskilja för att aktörerna varken aktivt diskuterar eller reflekterar över normens existens. Just detta leder till att normer som kommer till detta steg ofta inte en central roll i den politiska debatten på grund av att de tas för givna och inte är kontroversiella. Det innebär att normer kan glömmas bort och blir tagna för givna utan att de blir omformulerade och uppdaterade när de riskerar att gå ur tiden och inte är anpassade till hur världen ser ut idag.²⁰

Att använda sig av en försäkran av kraftfulla och övertygande agenter arbetar man för att ge normen en internationell genomslagskraft. Finnemore och Sikkink menar att man inte bara kan överföra en rent teknisk kunskap och tro på en förändring utan måste gå ett steg djupare och använda sig av professionell träning med hjälp av socialiseringsprocesser där man lär ut och omvärderar värdet av tankar och åsikter för att bli öppen för nya normbildningar. Detta har också att göra med det upprepade beteendet och vanor som blir en konsekvens efter *norm cascade* och denna upprepning bidrar till att normen blir universellt accepterad som norm. Utbytet av erfarenheter och spridningen av normer gör att människor och stater tar efter varandra och normen blir således socialt

¹⁸Finnemore & Sikkink. *International Norm Dynamics and Political Change*. s. 902.

¹⁹Ibid. s. 903.

²⁰Ibid. s. 903.

accepterad. Utbytet medför även att det finns en grad av förutsägbarhet i staters agerande som leder till en form av stabilitet och tillförlit mellan stater. När tillförliten blir en vana införlivas den hos de som är delaktiga i den normbildande processen och ändra då de deltagande staternas uppfattning. Den ändrade uppfattningen leder till en förändrad internationell identitet gentemot andra stater beroende på om de också deltar i den nya normbildande processen eller inte. Stater som tidigare delade normer med behöver man inte nödvändigtvis identifiera med varandra med längre beroende på hur man ställer sig till nya normer.²¹

²¹ Finnemore & Sikkink. *International Norm Dynamics and Political Change*. s. 905.

3 Forskningsdesign och metod

3.1 Metod

Vi kommer att genomföra en komparativ studie över tid för att undersöka eventuella förändringar som DFA 1502 har inneburit och hur dess har påverkat stabiliteten. Vi kommer att ha en förklarande ansats där vi ämnar att förklara hur den oberoende variabeln; DFA 1502 har påverkat den beroende variabeln; stabiliteten i DR Kongo. DFA 1502 är det första statliga initiativet till reglering av handel med konfliktmineraler utformat av ett land med stort internationellt inflytande.²² Tidsperioden vi har valt att undersöka sträcker sig mellan 2007-2013 vilket innebär tre år innan och tre år efter lagens undertecknande. Detta har vi valt för att kunna genomföra en balanserad analys som vi tror kan ge oss en rättvis bild av just DFA 1502 inverkan på stabiliteten i DR Kongo.

3.2 Material och källkritik

Vårt primärmaterial är *Dodd-Frank Wall Street Reform and Consumer Protection Act* och vårt sekundärmaterial består av vetenskapliga artiklar, NGO-rapporter och rapporter från forskningsinstitut. För att mäta stabiliteten har vi valt ut ett antal index som mäter faktorer vi anser påverkar stabilitet. Dessa faktorer är fred, korruption, ekonomisk utveckling och grad av konflikt. Genom dessa index har vi operationaliserat begreppet stabilitet.²³ Fred och grad av konflikt är några av de viktigaste faktorerna för stabilitet och hög grad av korruption är nära sammankopplat med instabila länder. Ekonomisk utveckling möjliggör förverkligandet av ovanstående faktorer. Vi är medvetna om att andra val skulle kunna ha gett oss en djupare bild av stabiliteten i DR

²²Denk, Thomas. *Komparativ metod- Förståelse genom jämförelse*. Lund: Studentlitteratur AB, 2002. s.12.

²³ *Ibid.* s. 49.

Kongo och ökad begreppsvaliditet men i mån av tid och utrymme har vi valt att göra dessa avgränsningar.²⁴

Fred har vi valt att mäta genom ett index från visionofhumanity.org som mäter graden av fred utifrån ett antal indikationer. Vissa av dessa indikationer saknar möjligtvis viss relevans för vår studie men vi har valt att använda detta index då det är det ledande fredsindeket och använt av många. Data från 2007 saknas men vi anser att vi får en rättvis bild av situationen trots detta. Det andra indexet är ett korruptionsindex baserat på expertutlåtande vilket innebär att det kan vara svårt att verifiera objektiviteten. Men organisationen är politiskt oberoende och självständig därför anser vi det vara en tillförlitlig källa. BNP och BNP per capita är tagit från Världsbanken vilket är en välkänd och tillförlitlig källa. Dock kan BNP vara missvisande i ett land med hög grad av korruption då delar av landets produktion faller utanför statens kontroll och därmed ej inkluderas. Den ekonomiska utveckling är även mätt utifrån USAs import av varor från DR Kongo detta för att se möjlig påverkan på handeln efter implementeringen av DFA 1502. Vi har begränsats genom möjligheten att hitta tillförlitlig data över just mineralimporten och därför har vi mätt den totala importen från DR Kongo till USA vilket vi ändå anser ger oss en bild av handelsklimatet mellan länderna. För att mäta graden av konflikt har vi valt att använda data från UCDP som är en pålitlig och väletablerad källa. UCDPs definition av väpnad konflikt är en av de mest använda och detta innebär att tre år av vår valda tidsperiod inte finns representerade då dessa år ej uppnådde gränsen för vad som anses som väpnad konflikt. Vi är medvetna om det sannolika mörkertal gällande antal döda i relation till konflikter i DR Kongo eftersom många våldshandlingar sker av rebeller mot civila vilket ej räknas utifrån UCDPs definition.

²⁴Denk, Thomas. *Komparativ metod- Förståelse genom jämförelse*. s. 49.

4 Empiri

Nedan kommer vi att presentera vår data samt närmare förklara DFA 1502 och situationen med konfliktmineraler i DR Kongo. Avslutningsvis presenterar vi resultatet av datainsamling.

4.1 Data

Global Peace Index mäter graden av fred utifrån 22 olika kvalitativa och kvantitativa indikatorer och är världens ledande mått på nationell fred. Indexet mäts på en skala från 1 till 5 där ett lägre poäng innebär högre grad av fredlighet.²⁵

År	GPI Score
2008	2,684
2009	2,998
2010	3,153
2011	3,052
2012	3,099
2013	3,085

Korruptionsindexet taget från transparency.org som mäter den upplevda graden av korruption inom den offentliga sektorn baserat på expertutlåtande från hela världen. Poängen mäts mellan åren 2007- 2011 på en skala mellan 0 och 10 där en låg poäng innebär högre grad av korruption. Från 2012 och framåt är skalan 0 till 100, även här innebär en lägre poäng högre grad av korruption.²⁶

År	Score 1-10
2007	1,9 (1-10)
2008	1,7 (1-10)

²⁵ Global Peace Index. Global Peace Index Democratic Republic of the Congo 2007-2013. <http://www.visionofhumanity.org/#/page/indexes/global-peace-index> (Hämtad 2014-12-12)

²⁶ Transparency International. Corruption Perceptions Index 2007-2013. <http://www.transparency.org/research/cpi/overview> (Hämtad 2014-12-09).

2009	1,9 (1-10)
2010	2,0 (1-10)
2011	2,0 (1-10)
2012	21 (1-100)
2013	22 (1-100)

Bruttonationalprodukt (BNP) är summan av alla varor och tjänster producerade i ett land under en viss tidsperiod, i detta fallet ett år och mäts i US dollar. BNP används ofta som ett mått på ett lands ekonomiska välmående och för att mäta levnadsstandard.²⁷

År	BNP
2007	16,364,027,647
2008	19,206,060,075
2009	18,262,773,766
2010	20,523,286,237
2011	23,831,631,365
2012	27,452,795,398
2013	30,629,191,170

BNP per capita är BNP är dividerat med populationen vid halvårsskiftet. Siffrorna är i US dollar.²⁸

År	BNP per Capita
2007	286
2008	327
2009	302
2010	347
2011	404
2012	446
2013	484

Data över USAs import från DR Kongo är taget från The Census Bureau som är en del av U.S Department of Commerce. Deras syfte är att fungera som den ledande källan till kvalitativ data gällande USAs folk och ekonomi. Importen är mätt i tusentals dollar.²⁹

²⁷ World Bank. Data GDP. <http://data.worldbank.org/indicator/NY.GDP.MKTP.CD/countries/1W?display=graph> (Hämtad 2014-12-14).

²⁸ World Bank. Data GDP per capita. <http://data.worldbank.org/indicator/NY.GDP.PCAP.CD> (Hämtad 2014-12-14).

²⁹ United States Census bureau. Who we are. <http://www.census.gov/about/who.html> (Hämtad 2014-12-16).

År	Total Import (1000\$)
2007	206,451
2008	266,185
2009	330,509
2010	527,634
2011	605,570
2012	40,992
2013	75,559

Uppsala Conflict Data Program (UCDP) tillhandahåller data över pågående väpnade konflikter och är en av de mest exakta och välanvända datakällor över globala våldsamma konflikter. Deras definition av väpnad konflikt används av många för att systematiskt definiera och studera väpnade konflikter. Definitionen råder som följande; ”An armed conflict is a contested incompatibility that concerns government and/or territory where the use of armed force between two parties, of which at least one is the government of a state, results in at least 25 battle-related deaths in one calendar year”.³⁰

Åren 2009, 2010 och 2011 rådde det ingen väpnad konflikt i landet enligt definitionen därav dessa årens frånvaro.

År	Intensitet	Antal döda
2007	Medel	516
2008	Medel	485
2012	Medel	660
2013	Krig	1076

4.2 Dodd- Frank Act 1502

Dodd-Frank Wall Street Reform and Consumer Protection Act är en federal amerikansk lag som godkändes och undertecknades av president Barack Obama i juli 2010. Lagens uppkomst är relaterad till finanskrisen 2008 och viljan om att reglera finanssektorn från politiskt håll. DFA 1502 som reglerar handel med konfliktmineraler har väckt stor uppmärksamhet över relationen mellan utvinning av mineraler avgörande

³⁰ The Uppsala Conflict Data Program. Frequently Asked Questions. 2014. (<http://www.pcr.uu.se/research/ucdp/faq/>) (Hämtad 2014-12-13).

för tillverkning av elektronik och konflikter i DR Kongo.³¹ DFA 1502 riktar sig mot börsnoterade amerikanska företag och kräver att företag som använder de berörda råvarorna i sin produktion säkerställer att de inte har någon koppling till konflikter i DR Kongo.³²

DFA 1502 har två huvuduppgifter; lagen ämnar att främja öppenheten och konsumenters medvetenhet om användandet av de eftertraktade mineraler som utvinns i DR Kongo. För det andra så avser den att främja fred och säkerhet i DR Kongo genom att stödja den kongolesiska regeringen och andra berörda myndigheter i syfte att reglera regionens gruvindustri.³³

Konfliktmineraler definieras enligt DFA 1502 som colombian-tantalit (koltan), kassiterit, guld och volframit och dess derivat. Mineralerna har olika benämningar utifrån vilket stadium i förädlingsprocessen de befinner sig i och derivaten framställda ur dessa mineraler är oftast tantal, tenn och tungsten. Lagen kräver att företag årligen offentliggör huruvida konfliktmineraler nödvändiga för produktionen av en produkt har ursprung i DR Kongo. Om mineralerna har ursprung i DR Kongo eller ett angränsande land måste företaget lämna in en rapport där de beskriver de åtgärder som vidtagits.³⁴ Produkter får märkas ”DRC conflict free” om produkten inte innehåller konfliktmineraler som direkt eller indirekt finansierar eller främjar en väpnad grupp i DR Kongo eller angränsande länder.³⁵ Väpnad grupp avser beväpnade grupper som är identifierade som förövare av grova människorättskränkningar (1502, e).³⁶ Bryter ett företag mot förpliktelserna är det framförallt deras anseende och rykte som sätts på spel då lagen saknar straffåtgärder.³⁷

³¹Enough Project. Understanding Conflict Minerals Provisions. <http://www.enoughproject.org/special-topics/understanding-conflict-minerals-provisions> (Hämtad 2014-12-13)

³²Raise Hope fore Congo. Conflict Minerals. <http://www.raisehopeforcongo.org/content/conflict-minerals> (Hämtad 2014-12-13).

³³Veale, Emily. Is there blood on your hands- free device?: Examining legislative approaches to the conflict minerals problem in the Democratic Republic of Congo. s. 522.

³⁴Nanda, Ved P. Conflict Minerals and International Business: United States and International Responses. *ILSA Journal of International & Comparative Law* vol 20 no. 2 (2014): 285-304. s. 289.

³⁵Dodd-Frank Wall Street Reform and Consumer Protection Act. H. R. 4173.1(D)

³⁶Ibid. 3(E).

³⁷Ayogu, Melvin and Lewis, Zenia. Conflict Minerals: An Assessment of the Dodd-Frank Act. *Brookings*. 2011-10-03. <http://www.brookings.edu/research/opinions/2011/10/03-conflict-minerals-ayogu> (Hämtad 2014-12-18)

4.3 Situationen i DR Kongo

DR Kongo är ett av världen mest naturresursrika länder men deras ekonomiska tillväxt och utvecklingskurva visar på att DR Kongo är ett av de länder som utvecklas minst i hela världen.³⁸ I DR Kongo har man sedan en tid tillbaka utvunnit dessa värdefulla mineraler men likväl har utvecklingen i landet stått mer eller mindre stilla under denna tid. Landet har sedan decennier varit ett mycket hårt konfliktdrabbat område och stabiliteten i landet har varit mycket svag. Konfliktmineralerna är bara en del av DR Kongos problem men det faktum att illegala militanta grupper använder landets naturresurser för finansiering av våldsaktioner i landet bidrar till att situationen i landet förblir mycket instabil. Genom att de kan använda finansieringen som de får genom gruvnäringen kan de köpa vapen och förnödenheter för att fortsätta strida.³⁹

DR Kongo har stått inför två större problem gällande konfliktmineralerna. För det första så har man haft stora problem att kunna reglera och förebygga att icke-statliga och statliga aktörer utan tillstånd att handla med mineraler. Staten har inte kunnat bistå med de resurser som har ansetts nödvändiga i och med en sådan reglering och mineralerna förs ofta över gränsen till DR Kongos grannländer utan att det fastställs vem som är leverantör och vart mineralerna kommer ifrån. För det andra så har denna bristfälliga reglering från statens sida också bidragit till att staten går miste om stora skatteintäkter då mineralerna försvinner över DR Kongos gränser utan att registreras och beskattas. De stora skatteförlusterna är en del av DR Kongos svaga utvecklingskurva och en bidragande faktor till landet svaga ekonomi.⁴⁰

4.4 Resultat

Vi ser små förbättringar enligt fredsindex och korruptionsindex men det är endast mindre förändringar som inte varit stabila under tid och därför är det svårt att se några

³⁸Pöyhönen, Päivi, Areskog Bjurling, Kristina and Cuvelier, Jeroen. Voices from the inside: Local views on mining reform in Eastern DR Congo. Rapport/ Finnwatch, Swedwatch: 43. 2010. s. 10.

³⁹Areskog Bjurling, Kristina, Ewing, Jonathan, Munje, Divine, Purje, Henri. Blod(fritt) från Kongo: En översyn av utvinning av konfliktfria mineraler från Demokratiska republiken Kongo. Rapport/ Swedwatch och Finnwatch: 32. 2012. s. 8-9.

⁴⁰Pöyhönen, Päivi, Areskog Bjurling, Kristina and Cuvelier, Jeroen. Voices from the inside: Local views on mining reform in Eastern DR Congo. s. 10-11.

klara positiva trender. BNP har haft en stadig uppgång och nästintill fördubblats under tidsperioden men ett växande BNP innebär inte ökat välstånd vilket reflekteras i de andra måtten. BNP per capita kan bättre visa på förändringar i levnadsstandard och här ser vi marginella förbättringar. Dock är DR Kongos BNP per capita fortfarande bland de lägsta i världen. USAs totala import av varor som kommer från DR Kongo har varierat mycket över tid. Mellan 2007 och 2009 har importen legat på en relativt stadig nivå för att sedan nästintill fördubblas under åren 2010 och 2011. Efter 2011 har importen gått ner drastiskt till mycket låga nivåer. Enligt UCDP data har konfliktintensiteten varit på en medel nivå 2007 och 2008 för att därefter stabiliseras till en nivå av icke-väpnad konflikt. 2012 återgick intensiteten till medel för att under 2013 klassas som krig med ett mycket högre antal dödsoffer. Enligt fredsinde och korruptionsinde har landet genomgått successiva förbättringar även om DR Kongo förutsätter att ligga i botten av världens länder. Den stora ökningen av BNP och BNP per capita kan vara problematisk att koppla och relatera till stabiliteten i landet eftersom att korruption fortfarande är ett stort problem och konfliktgraden har eskalerat till fullskaligt krig. Men en förbättrad ekonomi kan skapa förutsättningar vilket kan leda till ökad stabilitet. Enligt vår undersökning finns det inget som stödjer att DFA 1502 har haft positiv inverkan på stabiliteten i DR Kongo.

5 Analys

Dodd-Frank Act 1502 har enligt vårt resultat inte lett till någon märkbar positiv effekt på stabilitet i DR Kongo. Våldet har ökat, gruvarbetare står arbetslösa och smuggling av vissa konfliktmineraler så som guld har ökat.⁴¹ Istället för att förbättra situationen för civilbefolkning har läget i många avseenden förvärrats genom minskade inkomster i led av lagstiftningens inverkan på handeln. Utifrån vårt teoriavsnitt ämnar vi att förklara utfallet av Dodd-Frank Act 1502 och normens potentiella påverkan på stabilitet i DR Kongo.

5.1 Norm emergence

Det första steget i normers livscykel är själva skapandet av normen och de viktigaste elementen är normentreprenörer och deras organisationsplattformar.⁴² Konfliktmineraler och kopplingen till våldsamma konflikter i DR Kongo fick inte stort internationellt uppmärksammande förrän 2000-talet. Enough project lanserades 2007 med det primära syftet att skapa en valkrets i USA för att avsluta och förebygga konflikter i Afrika. De första åren hade organisationen nästintill inga referenser till konfliktmineraler men detta ändrades genom deras strategidokument *Can You Hear Congo Now? Cell Phones, Conflict Minerals, and the Worst Sexual Violence in the World* och sedan 2009 är mineralfrågan deras primära fokus. Genom att använda ett starkt språk kopplade grundaren John Prendergast västerländska konsumenters ägande av mobiltelefoner och annan elektronik direkt till de våldsamma och blodiga konflikterna i DR Kongo. Genom strategidokumentet uppmanades konsumenter att sätta press på internationella företag att sluta använda sig av konfliktmineraler i produktionskedjan. Förespråkarnas användning av vardagselektronik som medel för att knyta konsumenter till krisen i DR Kongo innebar förhoppningar på gräsrotsnivå till att göra

⁴¹ Seay, Laura, What's Wrong with Dodd-Frank 1502? Conflict Minerals, Civilian Livelihoods, and The Unintended Consequences of Western Advocacy. *Center for Global Development Working Paper No. 284* (January 5, 2012). s. 6.

⁴² Finnemore & Sikkink. *International Norm Dynamics and Political Change*. s. 896.

skillnad och projektet drog därmed till sig stor uppmärksamhet och omfattande donationer.⁴³ Prendergasts skapande kognitiva ramar som accepterades av den bredare publiken vilket lett till ett nytt sätt att se och tala om problemet med konfliktmineraler. Han är således en normentreprenör som påkallat uppmärksamhet och dramatiserat frågan vilket är högst väsentligt i normcykelns första steg. Enligt teori motiveras normentreprenörer av empati, altruism och idémässigt engagemang vilka alla stämmer bra in på egenskaper som återfinns hos de normentreprenörer som sprider nomen om hårdare tag kring handeln med dessa mineraler. De är mycket troligt att de västerländska konsumenter som stödjer frågan gör det främst på grund av känslor såsom empati som bygger på tron om människors lika värde.⁴⁴

Det finns starka och inflytelserika normentreprenörer internationellt som verkar för att sprida och uppmärksamma normbildande kring konfliktmineraler men det saknas framförallt i DR Kongo vilket har lett till att normen inte är lokalt förankrad. Även om normen skapats och främst uppmärksammas i västvärlden krävs det lokala förespråkare lokaliserade i det land där normen faktiskt ämnar att göra skillnad.

De organisationsplattformar normentreprenörer använder sig av för att sprida sitt budskap är ofta NGOs och i detta fallet mer specifikt *Enough project*. *Enough project* är skapad specifikt med syfte att sprida normer om ansvarsfull handel med konfliktmineraler och organisationen tillsammans med andra NGOs har lyckats att uppmärksamma frågan och idag är reglering av handel med konfliktmineraler vida uppmärksammat av större gränsöverskridande organisationer så som FN. För att en norm ska införlivas krävs det stöd av statliga aktörer vilka då gör normsocialisering till en del av deras agenda.⁴⁵ DFA 1502 är ett bevis på att det finns statligt stöd i USA och genom lagens införande har andra aktörer så som EU påverkats till att utarbeta regelverk kring konfliktmineraler vilket innebär att normbildningen kan fortskrida.⁴⁶

För att en norm ska förflyttas från steg ett till steg två krävs att den institutionaliseras i internationella regler och institutioner. DFA 1502 har påverkat andra aktörer till utarbetning av regelverk och lagstiftning om handel med konfliktmineraler. Genom att normen formuleras i text förtydligas normens innebörd och vilka

⁴³ Seay, Laura, What's Wrong with Dodd-Frank 1502? Conflict Minerals, Civilian Livelihoods, and The Unintended Consequences of Western Advocacy. s.8-9.

⁴⁴ Finnemore & Sikkink. International Norm Dynamics and Political Change. s. 898.

⁴⁵ Ibid. s. 900.

⁴⁶ Weeks, Ian. Conflict minerals: new EU rules simpler alternative to US regulation. *Guardian sustainable business, Sustainable business blog*. 2014-05-26. <http://www.theguardian.com/sustainable-business/blog/eu-regulations-conflict-minerals-trade> (Hämtad 2014-12-09).

skyldigheter berörda aktörer har för att upprätthålla normen vilket ökar möjligheten till att äntra steg två. DFA 1502 definierar för vem och vad som berörs samt deras skyldigheter på ett begripligt sätt och lämnar inte allt för stort tolkningsutrymme men misslyckas i att formulera eventuella påföljder för berörda parter som inte följer de uppställda reglerna.

Det är först efter att normentreprenörer och övertygat en kritisk massa av stater som en norm kan äntra steg 2. Enligt teorin finns det två hypoteser kring vad som utgör en kritisk massa samt när och var en norm förväntas att ta sig över *tipping point* mellan steg 1 och 2.⁴⁷ Den första hypotesen menar att en tredjedel av världens stater måste acceptera normen innan det kan ske skulle innebära att normen om handel med konfliktmineraler inte når *tipping point* även om den är på väg genom att multinationella organisationer med medlemsländer med stor normativ tyngd skapar regelverk liknande DFA 1502.

Vilka länder som antar normen är i detta fall sannolikt än viktigare än antalet. USA kan definitivt ses om en högst kritisk part med dels många stora elektronikföretag men även ett stort antal konsumenter av dessa produkter. Men det finns flera andra stater som har avgörande betydelse för normens utveckling. Kina utgör en av dessa kritiska stater genom en ständigt ökad industri av elektronikproducenter samt en snabbt växande konsumentmarknad.⁴⁸ Normledarna är västerländska stater och organisationer och det saknas stöd från kritiska stater i Östasien och till viss del från stater i den berörda regionen där normen ämnar skapa förändring.

5.2 Norm cascade

DFA befinner sig någonstans mellan steg 1 och steg 2, där steg 2 tar fasta på internationella organisationer och nätverks roll och påverkan i normbildningprocessen. Det finns flera exempel på att andra initiativ har tagits angående konfliktmineraler av både internationella organisationer och andra länder. Inom EU diskuterar man för tillfället ett lagförslag gällande konfliktmineraler som förhoppningsvis ska antas under 2015. Förslaget har redan fått en del kritik för att vara verkningslöst men det är likväl ett försök till förändring och förslaget har bland annat kommit till genom påtryckningar

⁴⁷ Finnemore & Sikkink. *International Norm Dynamics and Political Change*. s. 901.

⁴⁸ Ma, Tiffany. *China and Congo's Coltan Connection*. *Project 2049 Futuregram* (09-003), June 22, 2009.

från organisationer och civilbefolkning.⁴⁹ 2012 tog OECD fram *Due Diligence Guidance for Responsible Supply Chains of Minerals from Conflict-Affected and High-Risk Areas* som är ett dokument innehållandes rekommendationer för hur företag ska hantera situationen med mineraler från konflikttrabbade områden. Detta är således bara rekommendationer och inte lagbindande.⁵⁰ Det som saknas i för den normbildning DFA 1502 ingår i är avsaknaden av en form av straffsystem för de som väljer att inte följa eller skriva under överenskommelser gällande konfliktmineraler. Enligt teorin så borde det i steg 2 finnas en form av system där man belönar de som följer överenskommelserna och de som inte gör det straffas eller blir uteslutna ur en större gemenskap.⁵¹ Detta fenomen har inte blivit verklighet än så länge med DFA 1502. Det saknas kännbara konsekvenser för dem som inte följer reglementet och konsekvenserna för försenad rapportering och liknande är mycket milda om inte obefintliga vilket gör att man måste förlita sig på vinstdrivande företags egna moral och ansvarstagande. Avsaknaden för tydliga konsekvenser när lagbrott förekommer kännetecknar de flesta överenskommelser som har gjorts hittills och många av dem är bara rekommendationer och är inte utformade som en lag.

Offentlig information gällande företags åtgärder för att följa lagstiftningen måste göras mer tillgängligt. Konsumenterna ges då möjlighet att göra aktiva val genom att kunna välja bort företag som använder sig av konfliktmineraler i sina produkter och därmed också gynna dem som inte gör det. Detta är ett sätt göra människor mer medvetna och också sätta press på företag och länder att följa och genomför lagstiftande regleringar som kan gynna stabilitetsutveckling i DR Kongo på ett positivt sätt.

DFA är enbart riktade mot amerikanska företag men att ett land tar initiativ till en lagstiftning som är till för att påverka stabiliteten i DR Kongo på ett positiv och utvecklande sätt gör att andra kan följa därefter vilket kan leda till en storskalig förändring. Samma sak gäller OECD rekommendationerna och den blivande EU lagstiftningen, utformningen och det faktum att de inte är bindande och inte ger några tydliga konsekvenser gör att de kan tyckas vara meningslösa. Men som en del i normbildningsprocessen så kan dessa rekommendationer vara ett steg på vägen till att

⁴⁹ European Commission. Press Release Database. EU proposes responsible trading strategy for minerals from conflict zones. 05-05-2014. http://europa.eu/rapid/press-release_IP-14-218_en.htm (Hämtad 2014-12-20).

⁵⁰The Organisation for Economic Co-operation and Development (OECD). *Due Diligence Guidance for Responsible supply Chains of Minerals from Conflict-Affected and High-Risk Areas*. Second Edition. 2013. <http://www.oecd.org/daf/inv/mne/GuidanceEdition2.pdf>. (Hämtad 2014-12-17). s. 12-14.

⁵¹ Finnemore & Sikkink. *International Norm Dynamics and Political Change*. s. 902.

förhindra att handeln med konflikmineraller fortskrider och att stabiliteten i DR Kongo förbättras.

5.3 Internalization

DFA 1502 har en lång väg att gå för att nå fram till steg 3. Enligt teorin så innebär det att normen har blivit helt socialt accepterad och att normen blir tagen för given.⁵² Det innebär att en lag som DFA 1502 skulle vara något självklart för företag och länder vilket det inte är. I dagsläget handlar fortfarande företag och länder med konfliktmineraller och just detta är en stor del av konfliktens problematik. DFA 1502 har inte nått steg 3 än och det krävs mycket arbete för att utvecklingen av normen ska nå denna nivå. Vi kan således inte analysera DFA 1502 utifrån steg 3 men vi kan ge förslag på hur en möjlig utveckling kan se ut. Detta kommer vi att diskutera vidare under avsnittet *Diskussion*.

⁵² Finnemore & Sikkink. *International Norm Dynamics and Political Change*. s. 904.

6 Diskussion

Situationen i DR Kongo är fortfarande mycket instabil och för att förändra situationen i landet krävs det stora krafttag och en vilja från både omvärlden och DR Kongo att ta itu med problemet gällande konfliktmineraler. Initiativ till förändring är positivt men för tillfället inte tillräckligt. DFA 1502 har inte nått den nivå i normbildningsprocessen där den gör internationell skillnad. Ett av problemen som identifieras är den avvaktande och försiktiga inställning till problemet med konfliktmineraler. USA har genom implementering av denna lag erkänt och identifierat sin roll när det gäller handeln med konfliktmineraler och därmed stabilitetsproblemet i DR Kongo. Men att införa en lag, som dessutom bara gäller amerikanska företag, kan inte ensamt förändra stabiliteten i landet. I tillägg till detta så är de rekommendationer som har kommit från OECD och EU lagliga åtagande och konsekvenserna av regelbrott är mycket svaga. Man måste också inse att problemet kan inte lösas genom att utomstående länder lagstiftar om handeln med konfliktmineraler utan att man också försöker stödja DR Kongo i sitt arbete att bygga upp en tillförlitlig infrastruktur, rättsväsende och att korruptionen bekämpas i landet vilket är stora problem. Genom att genomföra förändringar inom landet kommer när man de djupare orsakerna av konflikt i landet. Det bortse från de lokala problemen om är målet att en lyckad implementering av lagen. Dessa problem har lyfts fram organisationer och kritiken som har framkommit är bland annat just det att lagen har mycket liten reell verkan på DR Kongos stabilitet. Det finns också att det finns en risk att situationen för civilbefolkningen förvärras genom lagstiftningar som inte är ordenligt förankrade i regionen den berör och att embargo kan utfärdas. Ett embargo menar många skulle bara påverka kongoleserna negativt och inte strypa handeln med konfliktmineraler, då dessa bara hade lämnat landet genom en annan väg..

Det finns möjligheter för en norm om handel med konfliktmineraler att ha positiv inverkan på länder genom att lagar som DFA1502 bidrar till att skapa mer öppna och ansvarsfulla ekonomier. Vissa förespråkare anser normbilande som det viktigaste med lagstiftningen även om det inte leder till ökad stabilitet och fred i DR Kongo. Om DFA 1502 misslyckas är det förödande för skapandet av en norm som håller företag ansvariga för hur och var de utvinna mineraler. Normentreprenörer framhäver den horribla situationen för civilbefolkningen i DR

Kongo för att påvisa behovet av lagstiftning mot konfliktmineraler. De menar att våldet kommer att avta om lagstiftningen passerar men det finns inga tydliga bevis för att detta skulle vara fallet. Våldet har inte minskats och uppskattningsvis har två miljoner kongoleser mist sina jobb vilket har lett till att beslutsfattare känner sig lurade gällande de konsekvenser lagstiftningen har haft framförallt angående att förebygga våldet riktat mot civila. DFA 1502 och liknande lagstiftningar har inte ökat stabiliteten i DR Kongo och normen om handel med konfliktmineraler måste till viss del frikopplas från tanken om att detta kommer stoppa våldet. Konfliktmineraler driver till viss del instabiliteten i DR Kongo men konflikten rotas i politiska tvister och därför kan inte en ekonomisk lösning inte skapa stabilitet.

En norm som reglerar handel med konfliktmineraler måste fokusera mer på ansvarstagande för att ha positiv effekt på stabilitet och utveckling i DR Kongo. Från obefintlig lagstiftning har DFA 1502 lagt stort ansvar på berörda företag vilket har lett till att företag väljer att handla från andra länder och därmed har situationen förvärrats för kongolesiska civilbefolkningen. Implementeringen måste tillåtas ta tid med tydliga mål för att inte skapa ett *de facto* förbud mot mineraler från DR Kongo.⁵³

Det viktigaste för ökad stabilitet i DR Kongo är ett välfungerande rättssystem som möjliggör upprätthållandet av lagar så som DFA 1502. Att fortsätta bekämpa korruption är högst väsentligt för att skapa legitimitet och förtroende för rättsväsendet vilket troligtvis kan minska smuggling av mineraler. Det ger i sin tur ger staten större intäkter som kan användas till att bygga upp infrastruktur och utveckla DR Kongo.

En betydande svaghet i DFA 1502 är avsaknaden av påföljder för företag som misslyckas att följa de uppställda reglerna. Företag som bryter mot bestämmelserna riskerar att förlora anseende hos konsumenter vilket ställer krav på konsumenterna att vara medvetna om problemet och ta etiska ställningstaganden vid köp av företagets produkter. Detta innebär att vissa företag drabbas hårdare än andra genom att ha närmare kontakt med konsumenten. Vi anser att ett förlorat anseende inte är straff nog utan det bör utvecklas någon form av penningstraff. Företag som misslyckas med sina åtaganden kan beläggas med böter vilket investeras i DR Kongo genom t.ex. ekonomiskt stöd till gruvarbetare som förlorat sina arbeten och antikorrupsionsarbete.⁵⁴

⁵³ Seay, Laura, What's Wrong with Dodd-Frank 1502? Conflict Minerals, Civilian Livelihoods, and The Unintended Consequences of Western Advocacy. s. 23-24.

⁵⁴Ibid. s. 25.

DFA 1502 har potential och goda intentioner med kräver mycket utveckling för att ha möjligheten att bli en internationellt accepterad norm med positiv inverkan på stabiliteten i DR Kongo. Det är viktigt att inte stressa implementeringen då det kan innebära att orimliga krav ställs på berörda aktörer vilka får svårt att följa reglerna på grund av ekonomiska begränsningar och bristfällig kompetens. Otillräcklig motivering hos företagen kan leda till att lagen inte efterlevs och därmed blir lagen verkningslös och normbildandet ett misslyckande. Det krävs noga planering och eftertänksamhet för normens införlivande och möjliga påverkan.

7 Referenser

Areskog Bjurling, Kristina, Ewing, Jonathan, Munje, Divine, Purje, Henri. Blod(fritt) från Kongo: En översyn av utvinning av konfliktfria mineraler från Demokratiska republiken Kongo. Rapport/ Swedwatch och Finnwatch: 32. 2012.

https://www.google.se/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=2&cad=rja&uact=8&ved=0CCYQFjAB&url=http%3A%2F%2Fwww.fairtradecenter.se%2Fsites%2Fdefault%2Ffiles%2F286489%2520KongoMakeitFair%2520SV%2520v8_bestr.pdf&ei=-8mvVIW0GYq9ygPn7oHoAQ&usg=AFQjCNGBKQAMuoGxx76fvDqulvAM94-_xA&sig2=mmLujozCIM-ZDZ6zYxWSzQ (Hämtad 2014-12-09).

Ayogu, Melvin and Lewis, Zenia. Conflict Minerals: An Assessment of the Dodd-Frank Act. *Brookings*. 2011-10-03. <http://www.brookings.edu/research/opinions/2011/10/03-conflict-minerals-ayogu> (Hämtad 2014-12-18)

De Koning, Ruben. Conflict minerals in the Democratic Republic of the Congo: Aligning trade and Security Interventions. *SIPRI policy paper* nr. 27 (2011). <http://books.sipri.org/files/PP/SIPRIPP27.pdf> (Hämtad: 2014-12-08).

Denk, Thomas. *Komparativ metod- Förståelse genom jämförelse*. Lund: Studentlitteratur AB, 2002.

Dodd-Frank Wall Street Reform and Consumer Protection Act. H. R. 4173. http://www.cftc.gov/ucm/groups/public/@swaps/documents/file/hr4173_enrolledbill.pdf (Hämtad: 2014-12-15)

Enough Project. Understanding Conflict Minerals Provisions. <http://www.enoughproject.org/special-topics/understanding-conflict-minerals-provisions> (Hämtad 2014-12-13).

European Commission. Press Release Database. EU proposes responsible trading strategy for minerals from conflict zones. 05-05-2014. http://europa.eu/rapid/press-release_IP-14-218_en.htm (Hämtad 2014-12-20).

Finnemore, Martha och Sikkink, Kathryn. International Norm Dynamics and Political Change. *International Organization* vol. 52 nr. 4 (1998): 887-917. <http://www.jstor.org/stable/2601361> (Hämtad: 2014-12-01).

Global Peace Index. Global Peace Index Democratic Republic of the Congo 2007-2013. <http://www.visionofhumanity.org/#/page/indexes/global-peace-index> (Hämtad 2014-12-12)

Ma, Tiffany. China and Congo's Coltan Connection. Project 2049 Futuregram (09-003), June 22, 2009. http://project2049.net/documents/china_and_congos_coltan_connection.pdf (Hämtad 2014-12-10).

Nanda, Ved P. Conflict Minerals and International Business: United States and International Responses. *ILSA Journal of International & Comparative Law* vol 20 no. 2 (2014): 285-304. <http://ludwig.lub.lu.se/login?url=http://search.ebscohost.com/login.aspx?direct=true&db=a9h&AN=98558654&site=eds-live&scope=site> (Hämtad 2014-12-15).

Petrova, Albena P. The Implementation and Effectiveness of the Kimberly Process Certification Scheme in the United States. *The International Lawyer* vol. 40 nr. 4 (2006): 945-960. <http://www.jstor.org/stable/40708018> (Hämtad: 2014-12-12).

Pöyhönen, Päivi, Areskog Bjurling, Kristina and Cuvelier, Jeroen. Voices from the inside: Local views on mining reform in Eastern DR Congo. Rapport/ Finnwatch, Swedwatch: 43. 2010. http://www.swedwatch.org/sites/default/files/swedwatch_make_it_fair_-_voices_from_the_inside.pdf (Hämtad 2014-12-13).

Raise Hope for Congo. Conflict Minerals. <http://www.raisehopeforcongo.org/content/conflict-minerals> (Hämtad 2014-12-13).

Seay, Laura, What's Wrong with Dodd-Frank 1502? Conflict Minerals, Civilian Livelihoods, and The Unintended Consequences of Western Advocacy. *Center for Global Development Working Paper No. 284* (January 5, 2012). <http://dx.doi.org/10.2139/ssrn.2009350> (Hämtad 2014-12-10)

Transparency International. Corruption Perceptions Index 2007-2013. <http://www.transparency.org/research/cpi/overview> (Hämtad 2014-12-09).

The Organisation for Economic Co-operation and Development (OECD). Due Diligence Guidance for Responsible supply Chains of Minerals from Conflict-Affected and High-Risk Areas. Second Edition. 2013. <http://www.oecd.org/daf/inv/mne/GuidanceEdition2.pdf>. (Hämtad 2014-12-17)

The Uppsala Conflict Data Program. Frequently Asked Questions. 2014. (<http://www.pcr.uu.se/research/ucdp/faq/>) (Hämtad 2014-12-13).

United States Census bureau. Who we are. <http://www.census.gov/about/who.html> (Hämtad 2014-12-16).

Veale, Emily. Is there blood on your hands- free device?: Examining legislative approaches to the conflict minerals problem in the Democratic Republic of Congo. *Cardozo Journal of International & Comparative Law* 21 no.2 (2013): 503-544. <http://heinonline.org/HOL/Page?handle=hein.journals/cjic21&page=503&collection=journals#532> (Hämtad 2014-12-15)

Wagner, David C. W. Breaking the Nexus between Armed Conflict and Consumer Products: Where's the App for That. *Temple International & Comparative Law Journal* 26 no. 1 (2012):

103-142.

<http://heinonline.org/HOL/Page?handle=hein.journals/tclj26&page=103&collection=journals>
(Hämtad 2014-12-12).

Weeks, Ian. Conflict minerals: new EU rules simpler alternative to US regulation. *Guardian sustainable business, Sustainable business blog*. 2014-05-26.

<http://www.theguardian.com/sustainable-business/blog/eu-regulations-conflict-minerals-trade>
(Hämtad 2014-12-09).

WorldBank.DataGDP.[http://data.worldbank.org/indicator/NY.GDP.MKTP.CD/countries/1W?](http://data.worldbank.org/indicator/NY.GDP.MKTP.CD/countries/1W?display=graph)
[display=graph](http://data.worldbank.org/indicator/NY.GDP.MKTP.CD/countries/1W?display=graph) (Hämtad 2014-12-14).

World Bank. Data GDP per capita. <http://data.worldbank.org/indicator/NY.GDP.PCAP.CD>
(Hämtad 2014-12-14).